

Pedagoška psihologija

PV 7, Razredni pouk

Inteligentnost

- Kakšna je inteligentna oseba?
- Testiranje inteligentnosti?
- Od česa je odvisen nivo inteligentnosti pri posamezniku?
So umske sposobnosti prirojene ali jih lahko razvijamo?
- Ali je inteligentnost v življenju pomembna?
- Ali je za učitelja pomembno, da pozna umske sposobnosti učencev?

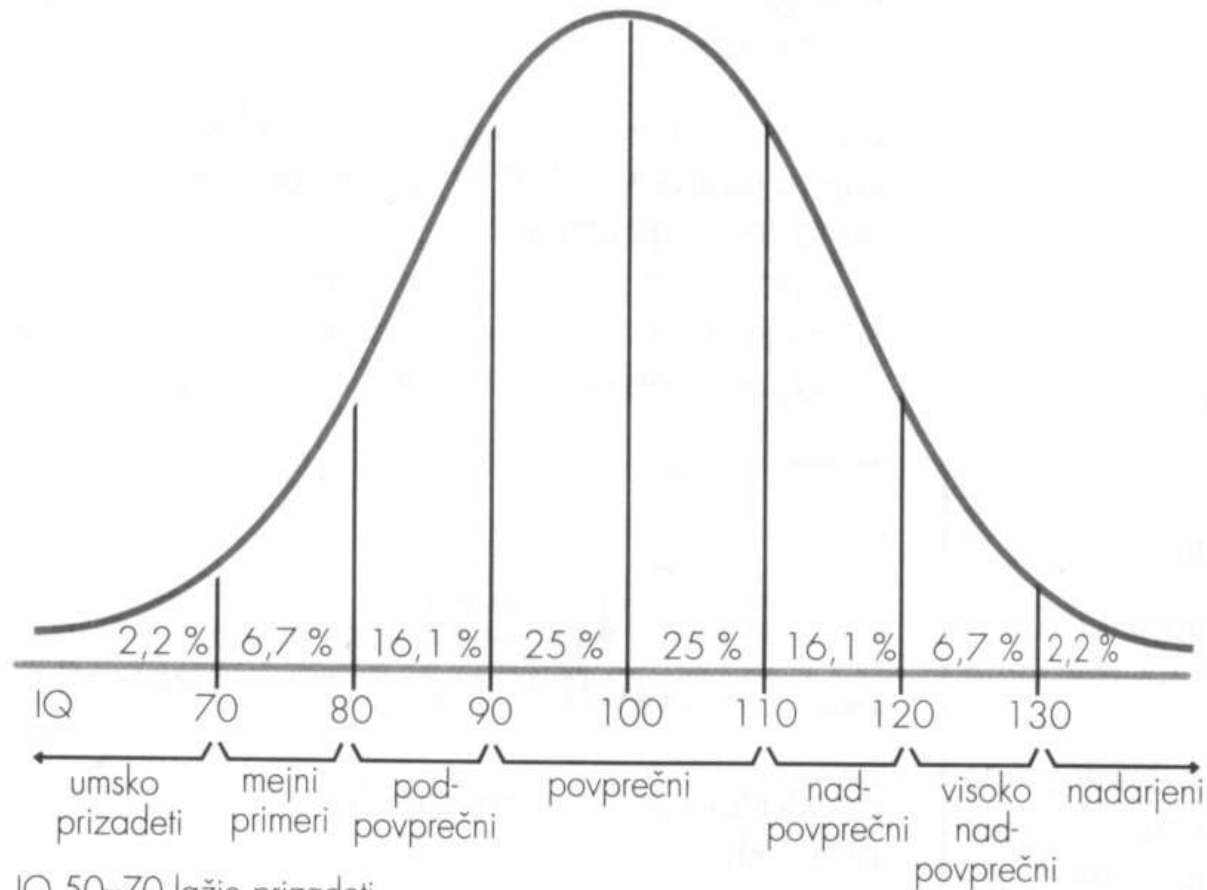
Psihometrični pristop k inteligentnosti

- Binet: prvi test inteligentnosti
- Inteligenčni kvocient in koncept mentalne starosti
IQ = mentalna starost/kronološka starost x 100
- testiranje inteligentnosti še vedno aktualno

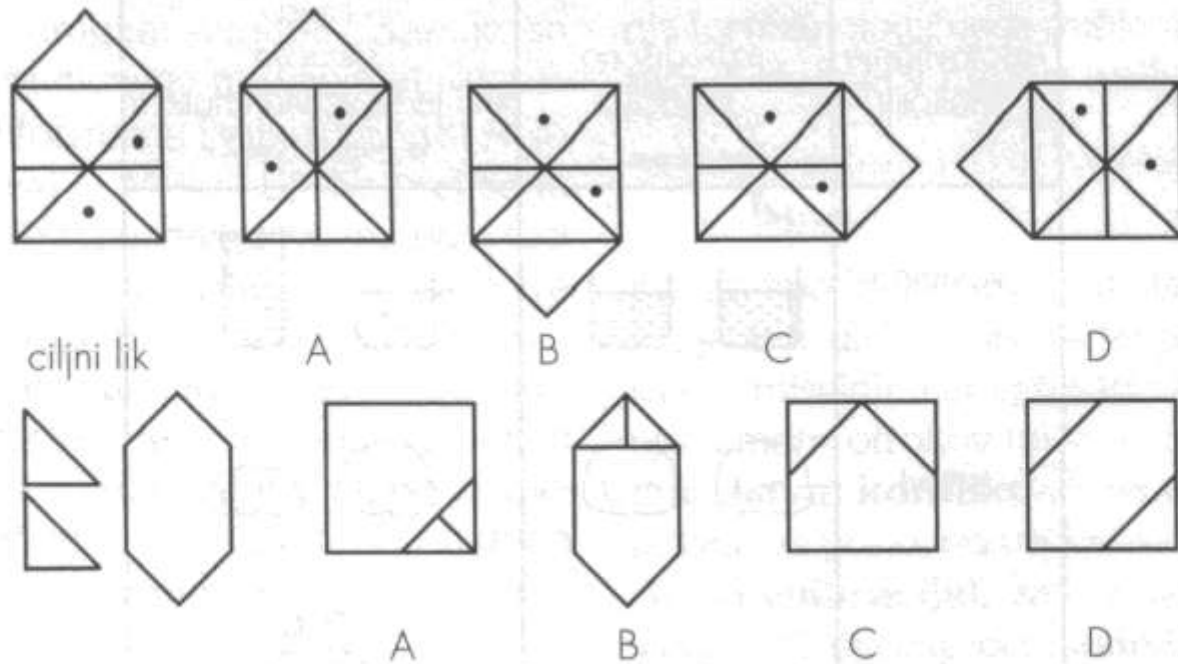
Normalna porazdelitev inteligentnosti

Normalna razporeditev in klasifikacija ljudi po sposobnostih (po Wechslerju)

Merjenje inteligentnosti

Primeri testnih nalog, podobnih tistim, ki se uporabljajo za ugotavljanje prostorske sposobnosti:

- Izberite tisti lik, ki ga dobimo z zasukanjem ciljnega lika.
- Izberite lik, ki ga dobimo, če sestavimo tri dane like.

Intelligenčni kvocient

- še vedno simbol in merilo inteligentnosti
- možne zlorabe
- učitelju podatek o IQ učencev ne pomaga veliko

© Original Artist
Reproduction rights obtainable from
www.CartoonStock.com

"WE REALIZE YOU DO BETTER ON YOUR I.Q. TESTS THAN YOU DO IN ANYTHING ELSE, BUT YOU JUST CANNOT MAJOR IN I.Q."

Gardnerjeva teorija mnogoterih inteligentnosti

Modrost

Moder človek se zaveda, da pozna le majhen del resničnosti; povezuje čustveno-osebnostno in moralno z intelektualnim, se sprašuje o smiselnosti znanja in zastavlja vedno nova vprašanja.

(Sternberg)

Ali je inteligentnost možno razvijati?

DEDNOST, OKOLJE SAMODEJAVNOST?

Ustvarjalnost

- Kakšna je ustvarjalna oseba?
- Je res, da šola zavira ustvarjalnost učencev?
- Kakšen pomen ima ustvarjalnost za posameznika in družbo?
- Ali ste vi ustvarjalni?
- Kako lahko učitelj spodbuja ustvarjalnost učencev?

OSEBNOSTNE LASTNOSTI USTVARJALNIH OSEB

So miselno neodvisni

So odprti za nove izkušnje

Težijo k neredu in neurejenosti

Radi imajo humor in duhovitost

Vztrajni

Radi tvegajo

Egocentrični

Uporniški

Samozavestni

Ustvarjalnost v šoli

- Žagar: Učitelji imajo raje učence z visoko stopnjo inteligentnosti in nizko stopnjo ustvarjalnosti kot z obratno kombinacijo.
- Ustvarjalnosti ni mogoče izsiliti!
- Največja blokada ustvarjalnosti je strah pred posledicami.

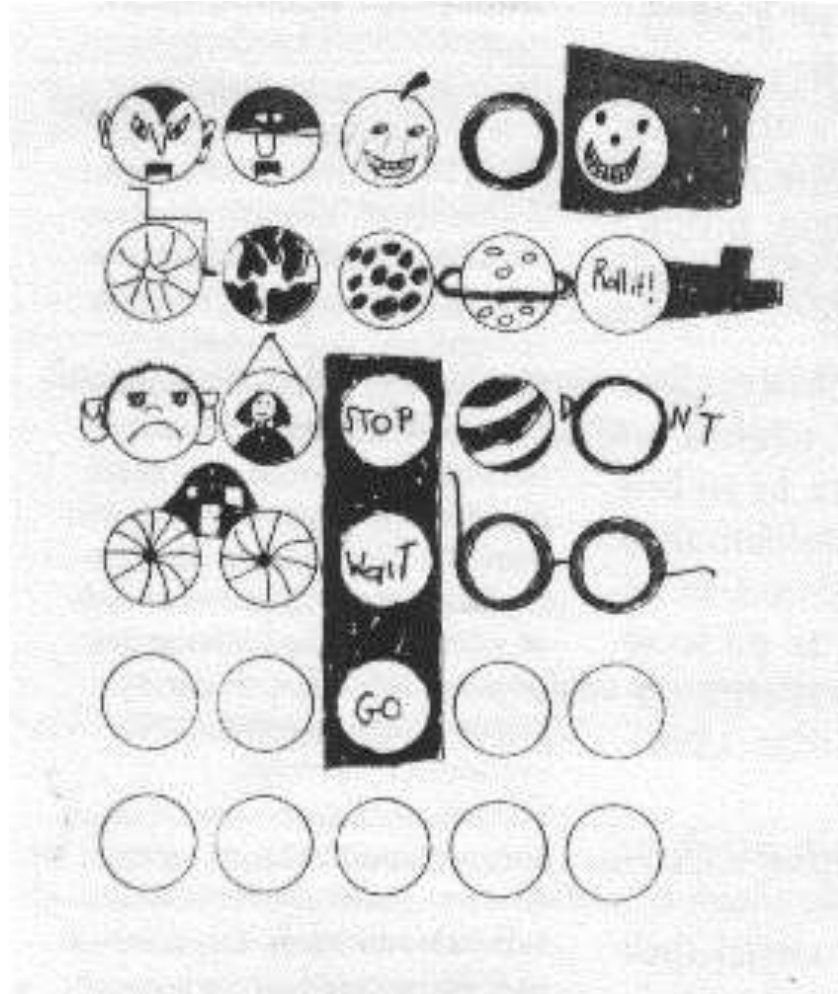

Merjenje ustvarjalnosti

- Kako bi uporabili opeko, ključ ...?
- Kako bi izboljšali izdelek, npr. uro, igračo ...?
- Kaj bi se zgodilo, če ... bi imeli 6 prstov, ... bi lahko živel brez hrane ...?
- Kakšen naslov bi dali zgodbi, večpomenski sliki ...?
- Kako bi dopolnili risbo?

Merjenje ustvarjalnosti

Učitelj, ki spodbuja ustvarjalnost

- Ima že razčiščene pojme o tem, kaj je ustvarjalnost, ter obvlada tehnike za spodbujanje ustvarjalnih idej
- Predstavlja model odprtosti za novosti, za preizkušanje idej, ima ustvarjalna stališča;
- Se je pripravljen učiti in to tudi kaže;
- Otrokom večkrat postavlja uganke, paradokse
- Spodbuja, da otroci sami iščejo odgovore na lastna vprašanja (»Kaj pa vi mislite?«)
- Je odprt za ideje otrok ter daje neogrožujoče povratne informacije
- Ima smisel za humor
- Rad skupaj z otroki raziskuje in odkriva stvari, ki jih tudi sam še ne pozna
- Ceni umetnost, globlje estetsko doživljanje in izkustveno učenje
- ...

Stališča, ki zavirajo ustvarjalno mišljenje

“Joj ne, problem!”

“Tega ni mogoče narediti.”

“Tega ne zmorem,” ali “Ničesar ne morem narediti.”

“Jaz pač nisem ustvarjalen.”

“To je otročje.”

“Kaj si bodo mislili drugi.”

“Mogoče mi ne bo uspelo.”

Tehnika brainstorminga (Osborn)

- **skupinska tehnika za generacijo čim večjega števila novih idej za rešitev določenega problema**
- problem: jasno zastavljen in ne preveč obsežen
- vodja pojasni problem
- zapisovalec beleži ideje
- udeleženci seanse iščejo možne ideje za rešitev problema;
- med seanso ni priporočena navzočnost nadrejenih.

Brainstorming - pravila

- Osredotočenje na količino (*kvantiteta rodi kvaliteto*)
- Brez presojanja
- Nenavadne ideje so dobrodošle
- Kombiniraj in izboljšuj ideje

Možne teme brainstorminga

Nov prigrizek

Kako privabiti v
Maribor več turistov

Kako ljudem
omogočiti
spoznavanje in
oblikovanje
partnerstva

Nova igrača

Ime za nov pralni
prašek

Kako na plaži
poskrbeti za varnost
avtomobilskih
ključev

Povezanost ustvarjalnosti in inteligentnosti

Ustvarjalnost se povezuje z inteligentnostjo, vendar le-ta ni posebno tesna ($r=0.25$). Povezanost je tesnejša na nižjih stopnjah; manj inteligentni ljudje imajo manj možnosti za izredne ustvarjalne dosežke, pri visoko inteligentnih pa so glede tega velike razlike.

↑ I in ↑ U: razlikujejo se po tem, koliko kontrole potrebujejo, koliko svobode si dovolijo in koliko ustvarjalnosti izkazujejo

↑ U in ↓ I: običajno v konfliktu s šolo, najbolje funkcionirajo v okolju brez pritiskov in prevelikih stresov

↑ I in ↓ U: vneto sledijo navodilom, se radi in veliko učijo, trpijo ob neuspehih

↓ I in ↓ U: imajo težave pri prilagajanju na šolsko okolje